

Pernille Vermunds grundlovstale

Taler

Pernille Vermund
Formand for Nye Borgerlige

Dato

5. juni 2022

Hvad er vores Grundlov?

Denne gamle lov fra 1849 er vores – danskernes – opskrift på, hvor meget staten skal bestemme og hvor meget, vi selv skal bestemme.

Hvordan går det så med det i dag?

Jeg overdriver nok ikke, når jeg siger, at det i de senere år er gået den forkerte vej.

Under Mette Frederiksens regime er det blevet meget klart, at Grundloven i sig selv ikke er et værn mod, at regering og stat koncentrerer magten omkring sig selv.

Jeg behøver vel næppe at nævne eksemplerne. I kender dem sikkert allerede.

Den ulovlige nedlukning af minkerhvervet vil for altid stå som en skamstøtte over denne regerings magtfuldkommenhed.

Corona-håndteringen udartede sig over halvandet år til et kafkask virvar af restriktioner, forbud og påbud, som efterhånden kun havde til formål at fastholde magten over danskerne hos regeringen – og langt mindre handlede om at bekæmpe smitten.

Og på mange andre områder farer regeringen frem mod sin egen befolkning med flere påbud og forbud, end vi har set tidligere.

Regeringen vil bestemme, hvor de unge skal gå i gymnasiet.

Man vil forbyde voksne mennesker at købe cigaretter.

Man vil forbyde private velfærdsiværksættere at tjene penge. Så hellere fastholde et tungt og ineffektivt offentligt system.

Da man som forsøg skulle give kommunerne mere frihed, sørgede man behændigt for at fjerne borgernes ret til det frie valg.

Og så har jeg slet ikke nævnt al den magt over danskerne, som bliver placeret i Bruxelles – fuldstændig uden for danskernes kontrol.

Vi bevæger os i Danmark i retning af Mere Stat. Og det har vi gjort alt for længe.

Jeg har i snart mange år – også før vi stiftede Nye Borgerlige – haft et slogan, som siger Mindre Stat – Mere Menneske.

Det står som overskrift i Nye Borgerliges principprogram, og Mindre Stat – Mere Menneske ligger som rettesnor for alle de løsninger, som vores politik indeholder.

Dermed også sagt, at selvom Mette Frederiksens regering i de seneste tre år har vist sig som storslem, magtfuldkommen og et stjerneeksempel på centralisme og statsstyring, så er hun ikke alene – og langt fra den første.

Hun har – selvfølgelig havde jeg nær sagt – venstrefløjen med sig. For forskellen på venstreorienterede og borgerlige er jo netop, at vi borgerlige har tillid til det enkelte menneske og vil fremme den personlige frihed og det personlige ansvar, der følger med.

Det vil venstrefløjen ikke. Tværtimod er venstreorienteret ideologi og politik én lang mistillidserklæring til almindelige menneskers dømmekraft og evne til at tage ansvar for deres eget liv.

Men jeg må med skam melde, at også langt ind i de borgerlige og liberale partier har der i mange år været en trang til at samle magt i stedet for at sprede magt.

Det var Lars Løkke Rasmussen og Anders Fogh, der stod bag de store centraliserende reformer af kommunerne, politiet og domstolene.

Affolkningen af de mindre samfund, nedlæggelsen af små sygehuse, lukning af skoler, lokale politistationer og domhuse i provinsen blev gennemført af venstreledede regeringer.

Og med solid opbakning fra både Det Konservative Folkeparti og fra DF.

De borgerlige partier har et kæmpe ansvar for, at balancen mellem Stat og menneske er tippet til den forkerte side.

Ikke desto mindre er det **kun** fra det borgerlige Danmark, at der kan komme en modbevægelse.

Mindre Stat – Mere Menneske vil aldrig blive et slogan for venstrefløjen.

Vi skal måske en dag takke Mette Frederiksen for, at hun bragte os så langt ud på magtfuldkommenhedens overdrev, at selv de ledende politikere i Venstre, Konservative og DF kunne se, at den er gal.

Det er mit håb, at erkendelsen vil brede sig, så vores slogan om Mindre Stat og Mere Menneske kan blive et fælles slogan for hele det borgerlige Danmark.

Det arbejder vi på i Nye Borgerlige, for der er stærkt brug for en borgerlig renæssance.

Der er brug for en bredere diskussion i det borgerlige Danmark af, hvordan vi får flyttet hegnsplæne tilbage, så der bliver mere plads til friheden til den enkelte.

Så familierne får større råderet over deres eget liv og flere af deres egne penge. Så vi får mere lokalt selvstyre, liv tilbage i de mindre samfund, større tillid til det personlig ansvar og større respekt for virkelyst, skaberevne og produktion.

Det begynder med, at man skal være sig sin borgerlighed bekendt.

Man kan ikke gøre danskerne friere og rigere, hvis man hver dag skal lyde som en dårlig erstatning for en socialdemokrat.

Hvordan skal danskerne kunne føle stolthed over deres egne borgerlige idealer,

hvis de borgerlige partiers ledere ikke selv vil eller tør stå fast på de borgerlige værdier og en borgerlig politik?

Det er en diskussion, vi skal have partierne imellem, men det er først og fremmest en diskussion, vi skal have med danskerne.

Det er ude i landet, hvor danskerne lever deres liv, at vi skal have debatten om, hvor staten holder op, og friheden begynder.

Men før vi kommer der til, må vi også tage en diskussion om **politikernes** rolle.

For den er meget anderledes i dag, end meningen var, da Grundloven blev skrevet for godt 170 år siden.

Politikerne, som skulle være folkestyrets frontkæmpere og beskytte folket mod staten, er i dag i alt for høj grad smeltet sammen med magten – er blevet magten.

Opgaven for det borgerlige Danmark er derfor i dag ikke blot at holde staten i skak, men også at flytte magten væk fra politikerne og Christiansborg og tilbage ud i landet til de nære samfund, til familierne og til os hver især, så vi i langt højere grad kan blive herrer i vores eget liv.

Politikerne skal simpelthen bestemme mindre. Danskerne skal bestemme meget mere selv – også over flere af deres egne penge.

—

Dengang Grundloven skulle skrives, opfandt Grundtvig begrebet folkestyre. Folkestyret var, hvad Grundtvig ville sætte i stedet for enevælden, hvor staten i kraft af Kongen havde bestemt det hele.

Vi fik ytringsfriheden. Vi fik en beskyttelse af den private ejendomsret. Vi fik garanti for kommunalt selvstyre. Staten fik forbud mod at opkræve skatter og bruge penge uden en lov til at bakke det op.

Staten kunne ikke længere føre krig uden om et flertal i Rigsdagen.

Netop Rigsdagen – et folkevalgt parlament – skulle sikre en folkelig vilje bag

statens regering.

Med Grundloven fik vi altså også rigsdagsmedlemmerne – politikerne. På godt og på ondt.

Grundtvig var optaget af uddannelse – ikke blot den formelle i skoler og på universitetet, men især af den folkelige uddannelse – og dannelse.

Folkehøjskoler blev grundlagt over hele landet i Grundtvigs ånd, så danskere kunne mødes, lære nyt, inspirere hinanden og engagere sig i samfundet.

Grundtvig stolede på folkeviljen. Han var overbevist om, at når danskerne blev oplyste, ville de træffe fornuftige valg.

Han troede også på, at folket ville vælge politikere, der tjente folkets vilje og ville sikre danskernes frihed.

Jeg vil i dag på 173 års afstand ikke klandre Grundtvig for, at han ikke forudså, hvordan velfærdsstatens vokseværk totalt ville forandre politikernes rolle.

Hvordan politikere fra at være folkestyrets tjenere i dag er blevet en del af den integrerede magt, hvor EU, alt for mange love, komplicerede regler og detailregulering langsomt er ved at tømme folkestyret for indhold.

Men jeg vil klandre borgerlige politikere for ikke at sige fra.

I moderne politik forsøger man altid at løse problemer og udfordringer fra oven. Enten ved at bruge flere af andres folk penge, eller ved at lave nogle flere love og regler for at tvinge en bestemt adfærd igennem.

Jeg vil ikke være sådan en politiker. Vi i Nye Borgerlige vil ikke være politikere på den måde.

I Nye Borgerlige er vi ikke som de andre. Vi **vil** ikke være som de andre.

For os er målet ikke at blive et stort parti for at kunne bestemme over danskerne på vores måde. Vores mål er at bruge vores voksende indflydelse på at give mere af magten tilbage til danskerne.

Det bliver man ikke nødvendigvis populær på Christiansborg af, men jeg tror, at Grundtvig ville have bakket op om missionen.

Grundtvig troede på, at gennem folkets vilje ville samfundet udvikle sig nedefra. Frivillige folkelige fællesskaber ville opstå, hvor man i solidaritet med hinanden ville yde til fællesskabet – også mere end man umiddelbart fik igen.

Denne solidaritet mellem borgerne som betyder, at vi faktisk gerne vil hjælpe dem, der ikke kan klare sig selv, kommer ud for en ulykke eller bliver ramt af sygdom, er resultatet af et nationalt sindelag formet af både vores geografiske grænser og vores fælles historie.

Grundtvig så for sig, at kongemagt skulle erstattes af folkevilje. Magt skulle være spredt ud på mange. Frihed og ansvar skulle være de bærende søjler i samfundet.

Virkelyst, arbejdsomhed og dygtighed skulle skabe velstand til flere, når tvang blev afløst af tillid, og kontrol blev afløst af frihed.

Smukke tanker, som fandt frodig dansk jord at gro i.

Den borgerlige solidaritet voksede ud af det nationale værdifællesskab, som Grundtvig og Grundloven gav os.

Når vi danskere føler et fællesskab på tværs af landet, er det fordi, vi er kan se os selv i hinanden. Vi deler noget, som er større end os selv. Vi føler os instinktivt forbundne i en solidarisk nationalfølelse.

Det er ikke Mette Frederiksens regler, detailstyring af vores liv og nye skatter, der skaber solidaritet. Mette Frederiksen og hendes tanker om den store stærke stat kannibalisierer blot på den borgerlige solidaritet.

Uden den var hun og hendes socialdemokratiske kæmpestat ingenting.

Det moderne velfærdssamfund vil bryde sammen, hvis følelsen af det nationale fællesskab forsvinder.

For hvis det nationale værdifællesskab forsvinder, forsvinder solidariteten på

tværs af geografi og sociale indkomstgrupper også.

Det nationale værdifællesskab er alt for værdifuldt til, at vi kan overlade ansvaret for det til politikere.

De kan ikke forvalte det. Se blot på 45 års fatal og fejlslagen udlændingepolitik, som de nægter at løse fra bunden, selvom de permanente skader på samfundet efterhånden er ved at være synlige for enhver.

Det er vores ansvar som danskere – hver i sær og sammen – at forvalte arven, at forsvare de grundlæggende værdier og holde fast i, at landet er vores og her leves livet, som danskerne har bestemt med frihed for Loke såvel som for Thor.

—

Det var i danskheden – en følelse af samhørighed mellem jord, mennesker og en fælles historie – at Grundloven blev forankret.

Og det er det anker, vi skal kaste ud igen.

Når jeg på en dag som i dag kører gennem landet, så kan jeg mærke det. Samhørigheden med landet og med menneskene – mine landsmænd og –kvinder.

Landmanden, der sår blomster i skellet for at øge biodiversiteten, gør en god gerning, samtidig med at han effektivt producerer fødevarer af høj kvalitet på verdens mest klima- og miljøvenlige måde.

Det er det Danmark, jeg holder af.

Når jeg mødes ude i landet med grupper af danskere, så kan jeg se, at værdierne lever. Der er engagement i lokalsamfundet. Der ydes frivillige indsatser i foreningslivet. Der gives en hånd med, når nogen har brug for hjælp.

Det er det Danmark, jeg holder af.

Det er hverdagslivet i Danmark.

Der er bare blevet så langt fra hverdagslivet til politikerne på Christiansborg og livet i magtens centrum.

Det skal vi have ændret på. Politikerne skal bestemme mindre. Danskerne skal bestemme meget mere selv – også over flere af deres egne penge.

Det skal vi kæmpe for. For folkestyret er værdifuldt. Det er kampen værd.

Vi kan, hvis vi vil – sammen... God Grundlovsdag og tak for ordet.

Kilde

nyeborgerlige.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Grundlovstale, Nye Borgerlige

Relateret

Peter Seier Christensens grundlovstale
5. juni 2022

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/pernille-vermunds-grundlovstale-2022>